

Derde Groot Castricum's Dictee (auteur: Han Peusken)

Met Castricum naar de Oost

1. Als we de twaalfmijlszone voor de kust bij het gebied van Castricum rekenen, dijt onze gemeente door deze ad-hocannexatie significant uit.
2. We richten onze blik nu eens niet op de welige landouwen, maar juist westwaarts, waar de zee het land beroert.
3. Dertien keer voer daar het achttiende-eeuwse VOC-vrachtschip de Castricum voorbij, dat zijn voorsteven naar Oost-Indië richtte, of retour tot Texel, want het zwaar bevrachte schip ging verder geen scheepskameel belasten om Amsterdam te bereiken.
4. Zo'n halve eeuw daarvoor wendde ook al een schip, verrijkt met de naam Castricum, zijn boeg naar de Indische archipel, maar zijn reikwijdte bleef verder beperkt, want daar verrichtte het allerlei hand-en-spandiensten voor de VOC-bestuurders.
5. Rond 1640 hechtte men aan een nog kleiner schip, een fluit, voor het eerst de naam Castricum en blijktbaar heeft die naam altijd een behouden vaart beheld, want ook deze boot is nooit gezonken.
6. In 1643 zeilde Maarten de Vries met de Castricum uit Batavia naar het noorden, waar hij de kust van Noord-Japan, de Kurillen en Sachalin in kaart bracht, gebieden waar Japan en Rusland nog steeds om bakkeleien.
7. Als cartograaf kwam kapitein De Vries bij zijn superieuren in het gevlij, en het zij hem gegund dat de zeestraat tussen Japan en Rusland nog steeds Proliv Friza heet.
8. Kunnen wij die Indiëgangsters benijden om het romantische fluïdum, of beklijft ons meer het beeld van de epidemieën en de bedorven victualiën onderweg?
9. We weten wel dat Andries Hoogerwerf als botanicus en kenner van chevelures Indië verkoos boven zijn atletiekcarrière en dat de ook al op exotische flora beluste kapitein Rommel iedereen heeft overtroefd, door meermaals Indië te bevaren en bovendien in oorlogstijd de Grote Oceaan te doorkruisen, de toentertijd agressieve Japanners trotserend.
10. Toen kapitein Rommel hier ooit voor de kust voer, groette hij zijn dorp door bijna op het strand aan te landen; een dergelijk eerbetoon mogen we van Hella Haasse niet verwachten, maar het bevreedt ons nochtans dat ze nooit van Castricum gewaagt in haar boeken over Indië.